

18.05.2009/87

DANIŞTAYIN KANUNİ TEMSİLCİYLE İLGİLİ KANUN YARARINA BOZMA KARARI

ÖZET : Danıştay Üçüncü Daire Başkanlığının E: 2008/3901 K: 2009/51 sayılı Kanun Yararına Bozma kararında "beş yıl içinde tahsil edilemeyen vergi borcunun zaman aşımına uğradığı açık olduğundan kanuni temsilciden aranmasında hukuka uygunluk görülmemiştir"

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü kanununun 51'nci maddesinde kanun yararına bozma müessesesi aşağıdaki gibi düzenlenmiştir.

"Madde 51 - 1. (Değişik: 5/4/1990 - 3622/20 md.) Bölge idare mahkemesi kararları ile idare ve vergi mahkemelerince ve Danıştayca ilk derece mahkemesi olarak verilip temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenler, ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabilir.

2. (Değişik: 5/4/1990 - 3622/20 md.) Temyiz isteği yerinde görüldüğü takdirde karar, kanun yararına bozulur. Bu bozma kararı, daha önce kesinleşmiş olan mahkeme veya Danıştay kararının hukuki sonuçlarını kaldırmaz.

3. Bozma kararının bir örneği ilgili bakanlığa gönderilir ve Resmi Gazete'de yayımlanır."

Bu madde kapsamında, 15 Mayıs 2009 tarihli ve 27229 sayılı Resmi Gazetede Danıştay Üçüncü Daire Başkanlığının E: 2008/3901 K: 2009/51 sayılı Kanun Yararına Bozma Kararında aşağıdaki hüküm yer almıştır.

"Kanuni temsilci olduğu limited şirkete ait vergi borcunun tahsili amacıyla 29/11/2004 tarihinde tebliğ edilen dava konusu ödeme emri düzenlenmeden önce asıl borçlu şirket hakkında zamanaşımını kesecek nitelikte herhangi bir işlem yapılmaması nedeniyle 31/12/2003 tarihinde zamanaşımına uğradığı anlaşılan vergi borcunun kanuni temsilci sıfatıyla davacıdan istenilmesi mümkün bulunmamaktadır. Davacının araçlarına ve evine uygulanan haczin davalı idarece zamanaşımını kestiği öne sürülmekte ise de, bu durum asıl borçlu adına yapılan bir işlem olmaması nedeniyle, beş yıl içinde tahsil edilemeyen vergi borcunun zamanaşımına uğradığı açık olduğundan kanuni temsilciden aranmasında hukuka uygunluk görülmemiştir."

Söz konusu Karar bu Sirkülerimize eklenmiştir.

Saygılarımızla...

15 Mayıs 2009, Cuma

Sayı : 27229

Danıştay Üçüncü Daire Başkanlığından:

Esas No : 2006/3902

Karar No : 2009/51

Kanun Yararına Temyiz Eden : DANIŞTAY BAŞSAVCISI

Davacı : E.Cemal NOYANER

Vekili : Av. Memduh ASLAN-Şehit Fethibey Cad. No:32/6-İZMİR

Karşı Taraf : Bornova Vergi Dairesi Müdürlüğü-İZMİR

İstem Özet : Noy-Tekst Tekstil İnşaat Kimya Sanayii ve Ticaret Limited Şirketine ait 1996 yılı kurumlar vergisi üçüncü taksidinin borçlu şirketten tahsil olanağının bulunmaması nedeniyle tahsili amacıyla kanuni temsilci sıfatıyla davacı adına düzenlenen ödeme emrini; beyan üzerine tahakkuk eden vergi borçlarının vadesinin 1997 yılı olması nedeniyle 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 102'nci maddesi uyarınca 1998 yılında başlayan beş yıllık tahsil zamanaşımının 31/12/2002 yılında sona erdiği anlaşıldığından zamanaşımına uğrayan vergi borcunun tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emrinde hukuka uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle iptal eden İzmir 2. Vergi Mahkemesinin 10/5/2005 gün ve E:2004/933, K:2005/386 sayılı kararına karşı davalı idare tarafından yapılan itiraz kabul edilip, amme alacağının tahsili amacıyla şirket adına ödeme emri düzenlenerek 16/5/1998 tarihinde tebliğ edildiği ve davacının taşınmazına 16/12/2003 tarihinde haciz uygulandığı görüldüğünden 14/9/2004 tarihinde davacı adına düzenlenerek 29/11/2004 tarihinde tebliğ edilen ödeme emrinde beş yıllık zamanaşımı süresi geçmediği gibi şirketten tahsili mümkün olmadığı anlaşılan vergi borcunun vergisi ihtilafli dönemde şirket müdürü olduğu tartışmasız bulunan davacıdan tahsilinde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle vergi mahkemesi kararının bozulup davanın reddedilmesi üzerine bu karara karşı yapılan karar düzeltme isteminin

reddine ilişkin İzmir Bölge İdare Mahkemesinin 18/5/2006 gün ve E:2006/1374, K:2006/1845 sayılı kararının; Noy-Tekst Tekstil İnşaat Kimya Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine ait vergi borcunun kanuni temsilci sıfatıyla davacıdan tahsili amacıyla düzenlenerek 29/11/2004 tarihinde tebliğ edilen dava konusu ödeme emri düzenlenmeden önce asıl borçlu şirket hakkında zamanaşımını kesecek nitelikte herhangi bir işlem yapılmadığı dolayısıyla 31/12/2003 tarihinde zamanaşımına uğrayan vergi borcunun kanuni temsilci sıfatıyla davacıdan istenilmesinin mümkün bulunmadığı ayrıca vergi dairesince tahsil zamanaşımını kesen neden olarak öne sürülen davacının araç ve evine uygulanan haczin ise asıl borçlu adına yapılan bir işlem olmaması nedeniyle zamanaşımını kesen işlem olarak nitelendirilemeyeceğinden beş yıllık tahsil zamanaşımı içinde tahsil edilmeyerek zamanaşımına uğrayan vergi borcunun kanuni temsilciden aranmasında hukuka uygunluk görülmediği ileri sürülerek Danıştay Başsavcısı tarafından kanun yararına bozulması istenmiştir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Üçüncü Dairesince Danıştay Başsavcısı tarafından Kanun Yararına temyiz edilen İzmir Bölge İdare Mahkemesinin 18/5/2006 gün ve E:2006/1374, K:2006/1845 sayılı kararı incelendikten ve Tetkik Hakimi Nagihan Altekin'in açıklamaları dinlendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü:

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanununun 102'nci maddesinde; amme alacağının vadesinin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren 5 yıl içinde tahsil edilmezse zamanaşımına uğrayacağı, 103'üncü maddesinde de; zamanaşımını kesen nedenler; ödeme, haciz, cebren tahsil ve takip muameleleri sonucunda yapılan her çeşit tahsilat, ödeme emri tebliği, mal bildirimini, haciz tatbiki gibi nedenler olarak on bir bent halinde sayıldıktan sonra son bendinde; kesilmenin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren zamanaşımının yeniden işlemeye başlayacağı kurala bağlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; Noy-Tekst Tekstil İnşaat Kimya Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin 1996 yılı kurumlar vergisi üçüncü taksidinin 16/5/1998 tarihinde şirkete tebliğ edilen ödeme emriyle istenilmesi üzerine kesilen tahsil zamanlaşımının 1/1/1999 tarihinden itibaren yeniden işlemeye başladığı, bu ödeme emrinden başka borçlu limited şirket hakkında zamanlaşımını kesecek herhangi bir işlem yapılmaması nedeniyle zamanlaşımının 31/12/2003 tarihinde dolduğu anlaşılmaktadır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 10'uncu maddesinin 2'nci fıkrası hükmü uyarınca, tüzel kişilerin vadesinde ödenmeyen vergi borçlarından kanuni temsilcilerin sorumlu tutulabilmesi için, zamanlaşımına uğramadığının ve tüzel kişiden tahsil olanağı kalmadığının idarece tespiti gerekmektedir.

Kanuni temsilci olduğu limited şirkete ait vergi borcunun tahsili amacıyla 29/11/2004 tarihinde tebliğ edilen dava konusu ödeme emri düzenlenmeden önce asıl borçlu şirket hakkında zamanlaşımını kesecek nitelikte herhangi bir işlem yapılmaması nedeniyle 31/12/2003 tarihinde zamanlaşımına uğradığı anlaşılan vergi borcunun kanuni temsilci sıfatıyla davacıdan istenilmesi mümkün bulunmamaktadır. Davacının araçlarına ve evine uygulanan haczin davalı idarece zamanlaşımını kestiği öne sürülmekte ise de, bu durum asıl borçlu adına yapılan bir işlem olmaması nedeniyle, beş yıl içinde tahsil edilemeyen vergi borcunun zamanlaşımına uğradığı açık olduğundan kanuni temsilciden aranmasında hukuka uygunluk görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle Danıştay Başsavcılığı temyiz isteminin kabulü ile İzmir Bölge İdare Mahkemesinin 18/5/2006 gün ve E:2006/1374, K:2006/1845 sayılı kararının; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 51'inci maddesi uyarınca kanun yararına ve hükmün hukuki sonuçlarına etkili olmamak üzere bozulmasına, kararın birer örneğinin Maliye Bakanlığı ile Danıştay Başsavcılığına gönderilmesine ve Resmî Gazete'de yayımlanmasına 20/1/2009 gününde oybirliğiyle karar verildi.